

شرائط اشتراك :
 سنه لکي ۳۰ ، آلتی آیانی
 ۲۰ غروشدر

مالك اجنبیه ایچون :
 سنه لکي ۱۰ ، آلتی آیانی ۶ فراقدر . اعلانات
 ایچون اداره مأموری محمدذهنی بکه مراجهت ایدیلیر .

۲۷ تشرین اول افرنجی ۱۹۱۰

۱۴ تشرین اول ۱۳۲۶

صاحب امتیازی :
 شهندر زاده قلبه لی
 احمد ملیسی

اداره و تحریر محلی :
 جفال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .
 مخبرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتمه لی در .

نسخه سی هر پرده ۲۰ پاره در .

۲۳ شوال ۱۳۲۸

هیچ! عدم! شو حاله عدم، بر شکل موجودیت، بر مایه، بر حقیقت اولایوب بلکه اساسی اولایان و حقیقت غیر ممکن اولان بر «فکر» ی ممکن فرض ایتمکدن عبارت بر وهم اولویور.

ایشته بوقطعه صورت و سیرت، شریعت و حقیقت برله شیور، و «جناب حق بوعالمی یوقدن خاق ایتدی» دیمکه «بو کائنات» شئون الهیه دن عبارتدر. «دیمک آرمسنده هیچ بر فرق قالیور»

برنجی جله ایله: اشیاک بذاته موجود اولمادینی وایکنجی جله ایله: اشیاکه کی موجودیتک حقندن عبارت اولدینی درمیان ایدلش اولویور که هر ایکسی بر معنایه کلیر!

معرفت، بوایکی جله نك نقطه اعتداله توحید معناسی در. اشیاک ذاتیتنه نظر غلبه ایدرسه، مفرط بر «خیالیون - ذهنیون» Idealisme «مسلكی پیدا اولور. بونظرک، افراط حالده حد منطقیسی بودر. یعنی حق اثبات سوداسیله وحقندن باشقه وجود اولمادینی تأسیس دعواسیله «مظهر وجود» اولان اشیاک بو مظهرتی اونودیلیلر. و حقیقتده «وجودالله انکار ایدلش اولور! !»

اگر حقل ذاتیتنه نظر غلبه ایدرسه، مفرط بر «وجودیون - مادیون» Pantheisme «مسلكی حاصل اولور. شو حاله ایسه جناب حق مجموعه اشیاکدن عبارت ظن ایدیلوب توحید و وحدت دعواسیله ینه وجودالله انکار ایدلش اولور! حقیقت توحید اسلامی ایسه کله توحیدده کی توالی لاوالاده و «لیس کتله شی و هو السميع العليم» ینه - سنده کی جمع تشبیه و تنزیهده در.

فلسفه عصر

علم اجتماعات

«حکمت» اعتبارله ادراک بشر، ابکی بیک سندن بری بکی برشی کشف ایده ممشدر. بکی اسرارله بکی ظهور ایتش ظن ایدیلن بالجمله مسالك حاضره فلسفه، مسالك موجوده قدیمه اشکال متکامله سندن باشقه برشی اولمادینی، تاریخ حکمتک ادنا تدقیقه میدان چیقار. لکن ایش تطبیقات واستنتاجاته کلنجه، حاصل اولان ترقی وحتی یکیلکی انکاره مجال قلااز. عین فاشدن، بیک سنه اول ییچیلن برالبسه ایله بوکون کسبلن برالبسه آرمسنده کی فرق و تفاوت نه ایسه، افکار حکمیته نك تطبیقات قدیمیه بوکونکی تطبیقاتی آرمسنده کی فرق دخی اودر. دیمک که بی طرف، بر فکر تدقیق و تنقیده مالک اولانلر، بوایکی حقیقتی اونوتما لیدرلر.

اعصار اخیره مدینتک، براسم مخصوص ایله بر فن شکله قویدینی «علم اجتماعات» sociologie بوکون مقدرات بشریه اوزرنه پک مهم برتأثیر اجرا ایدیور، اقوام واحوال حقنده کی محاکات و معاملات هپ بوفن

جدیدک قواعد و نظریاتنه کوره ویریلور. بونکله برابر علم اجتماعاتی شویله جه اختراع اولونمش و ماشیده هر دور لوقول و بوداقدن محروم برشی ظن ایتمه لیدر. انسال بشریه آرمسنده اولدینی کبی، افکار بشریه آرمسنده دخی بلا انقطاع بر تسلسل واردر.

علم اجتماعات، افکار فلسفه نك مجموعه دن استنباط ایدلش بر فن اولفله اونك دساتیر و احکامی حقنده اساسی و متین بر فکر پیدا ایتک ایچون مسالك فلسفه یه و بالخاصه عصر حاضرده بین المفکرین تداول ایدن مسالكه و قوف لازمدر. بنابرین زده عصر مزك فلسفه مرغوبه سی حکمنده اولان و اوج مسالك مخصوصه آریلان مجموعه افکاری سرد و تنقید ایده رک، علم اجتماعاته برمدخل میدان کتیره جکر.

فلسفه تنقید

LE CRITICISME

— ۱ —

فلسفه تنقیدک پیری المانیالی «فانت Kunt» در. بو متفکر شهر، عصر اخیرده حصوله کان انقلابات فکر یه نك اک بو بوک و مؤثر عامل لرنددر. فانت، مسالك فلسفه نك کثرتی نظر دفته آلاق بونک اسبابی تدقیق ایتش و نتیجه ده «افکار حاکمه و اساسیه نك بر صورت قطعیته تحق و تصنیف اولونمادینی» بولارک ایشه اوردن باشلامش و «critique de la raison pure» یعنی ادراک صافی انسانک تنقیدی نامنده کی اثر مشهوری میدان کتیره مشددر.

فانت صور مشددر: انسانلرک اشیا و حادثاته، افکار و استدلالاته عطف ایتدکاری حقیقت، و هاله و جواب و ضرورت، عجا فی الواقع اشیا و افکارده میدر؟ یوقسه ادراک بشرده کی دساتیر و قواعدده می در؟

مثلا انسان: فلان شی، بالضروره بویه در «دیور. و بو حکمی ویرمکه مضطر قالیور. عقلنی انکار ایتدکجه باشقه بر حکم ویره میور. عجا بوضرورت حکمی عطف ایتدیکمز شیده میدر؟ یوقسه ادرا کزده کی دساتیر مطرده ده، اعیان ثابته ده می در؟ بر مثال دها فلان شی مدوردر «دیورز. عجا مدورلک، بوشکل او شیده موجود بر حقیقت می در؟ یوقسه بزم ادرا کزک او شیده بالضروره عطف ایتدیک بر شکل می در! فانت، بو مهم اسئله ویردیک جوابلرده. ضرورت و حقیقتک ادرا کزده اولدیننه حکم ایدیور شو حاله ایسه بوتون حقایق خارجه ییقبوب منعدم اولویور. اورطه ده بالکمز حقایق ذهنیه قالیور.

شو سرودادن فانت «تنقید و خیالی - ذهنی» «Idéaliste» مسلکندن افکار اوزرنده حصوله کان تأثیرات عظیمه مستبان اولور. واقعا فانت، تنقید ادراک عملی نامنده بر ایکنجی اثریه ایلاک اثرینشک تجرباتی تمیره قالمش وحتی یکیدن بر مبنای عظیم قورمش ایسه ده، ینه کندی نظریاتی اعتباریه، بومبنای عظیم، بر سر ایدن باشقه برشی دکلددر. فانتک ادراک حقنده کی نظریه لرندن متعدد مسلکله ظهور ایتشددر.

فانتک مسلكی. هر حاله تنقیدی وذهنی ایکن «لوس واستوارت میل» کبی انکلیز تجربیونی «تن» کبی فرانسیز اثباتیونی اونك مسلكنده «فلسفه مثبتیه» Positivisme ایچون اساسلر بولق دعواسنی اوک سورمشارددر.

بو کی قرعاندن صرف نظر ایدیلرده فانت دن بری توالی ایدن منقدون و بالخاصه «رون» ورفقا و تلامیذی و مسلك تنقید نظر اعتنایه آلینرسه، کرک علوم و فنونک و کرک اجتماعاتک ترقی و تفضی ایچون بومسلك هیچ بر فائده سی اولمادینی و اولمایه جنی تظاهر ایدر. مسلك تنقیدی اربابنك افکار و نظریاتنده هیچ بر قطعیت، بر ثبوت و وضوح یوقدر. اولنر، هر حکمک قوتی: اولایلیرک، جائزدرک، احتمالی واردرک، ممکن کوریلیرک، اولق لازم کلیرک «کبی قیسود احترازیه ایله تعطیل ایدرلر، اولنرک آثارینی سرمایه ایدین بر آدم، هر دورلو احکام و افکار قطعیته دن استغنا ایتدیک حاله بونلرک برنی دولدره جق هیچ بر فکر پیدا ایده من.

بومسلك تأثیراتیه درک بوکون بوتون احوال اجتماعیه ده «ریب واستنزا» حکمفرما اولویور. فلاسفه منقدون قدر، بشرتی بر نظر استحقار و لاقیدی ایله محاکمه ایدن متفکرین کوروله مشددر. منقدونه کوره اوج صورت تفکر واردر:

۱ - اصول عادی یعنی «حسن عمومی» [عوامک صورت تفکری]

۲ - اصول فنی،

۳ - اصول تنقیدی.

اولنر کوره برنجی وایکنجی صورت تفکر ناقصدر. حالبوکه بوکون بوتون انواریه موجود اولان منظومه فنیته دن استنباط ایدیلن قواعد اساسیه کوره کافه معلومات بشریه «میزان فن» ایله طاریتلا ییابوب بوندن باشقه و هاله بوندن استغنا ایده جک براوچنجی میزان، بر اوچنجی صورت تفکر یوقدر. شو حاله «اصول تنقیدی» نامنی ویردکاری صورت تفکر دخی، میزان فته اوریلوب تمیز ایدیلن «حسن عمومی» sens commun، صنفه داخل اولور.

«دوروبرتی» و امثالی مدققلر: مسلك تنقید، انجق برکله ایجاد ایده ییلدی، اوده «فکر تنقید» در. بومسلك اربابی، ید بشرده دستور و ناظم اولاجق بر اثر میدان کتیره مشددر. «دیورلر.

شو حاله بومسلك بی فائده دردیبه تدقیق ایتنه ملی، آلدن آتمالی می در؟ اصلا. فکر تنقیدی، افکار حاضره نك بر شکل مهمی در. منقدونک میدان کتیردیک منظومه آثار جوق بو بوک و مهمدر.

فنیات

علم هیئت و کائنات

برجار

هر بریسی بر منظومه شمسیه نك مرکزی، بر کونش اولان ییلدزلر حقنده ویردیکمز معلومات

ایده‌اش اولدیفندن مثلا انتخاب ایتدیکن هرمانکی برهنده کی درجه وقوف واقصداری اکلایه بیلک ایمون بو ذاتک یا بالجه کتابلری کوزدن کچرملی ویاخود تصادفک برطف مخصوصه انتظار ایتلدر .

هیچ برنک قطع ایتدیکی محرک آجیق وواضخ اولماقله حاصل اولان اشباتک اخلاقک ایدمچی استفادبی عقامت دوجارایلمشدر . کتب اسلافده طب ایله هیئت ، علم الاسنه ایله تاریخ ، علم نجوم ایله طبقات الارضی برپولورسکر . طبه انسابی اولان برذات کتب هیئته مراجعت اختلاس زمان ایدمیهچی کی نجوم ایله طبقات الارضی ارمه سنده بوکون رمناسبت تصور اولنه میه جفندن هرمنک امعانی بونله مراجعت ایله دور ودراز اجرای تنیات ایدم مدکارندن آثار اسلاف کتبخانه دولابلریده روح مؤلفه ماتم طوطمدهدر .

کریچه زمانیزده هرکون پیش اجتهاد بشر اوکنده یکی رافقی مسای آچیلقمده اولدیفندن شباته انقسام ایدن فتونک دونکی حالی بوکونکینه نظراً علی الاجال پرفهرست منزله سنده قالیورایمده بو بر دلیل معرفت اولوب بزده کی حالی کی برهان عطالت دکلددر .

اوروپا علمای اوله چالیشورلرکه : هر طرفی تور ایتامک شایه سندن میرا اولان برنبراس معرفت کی یالکر غرب افنی دکل یاور معارف اولان ومع التأسف بوکون خوابیده غفلت بولنان شرق ده تنور وایفاظ ایدمچک قدر فونه مالک بولنیورلر . مثلامهم برشرق کتابک کتبخانه لر عزمده موجود اولدیفنی ایچیزده بیلنرک عددی اونی کیمز ایکن اورپاده طبع اولنش اولدیفنی دیوایسکر .

کریچه شواهد تاریخیه شرق غریبدن چوق زمان اول مظهر انقباه اولدیفنه قناعت ویرمکده ایسه مع التأسف بوکون شرق دالمش اولدیفنی خواب نوشین غفلت ایچیرسندده اواسکی دوره انتباهک آثار بدیمه سی بر رؤیای سعادتی کی اوزاقدن تماشایلمکدهدر .

جابر ، فارابیل ، ابوبکر رازی ، ابن سینا ، ابن رشدل بورؤیاک الهمم اشخاصندن اوله رق کوزاکنده بر - رسم کجید - یاپارلر . (مابعدی وار)

باب مشیختک ابرازیه باشلادینی فعالیت ، شایان من و مسرتدر . انجمن عالی علمی اشتغالاته ومقررات مفیده اتخاذیه باشلامشدر . مدارسک مکملاً تنظیم وتنسیق ایدیه چیکی امید اولونیور . شیخ الاسلام افندی حضرتاریک همیات متوالیمسی بوتون اموره یکی برواق ویرمشدر . درس وکالتک آتیده مندرج اخبارنامه سی یک موافقددر . بومناسبتله خالص افندی حضرتلری تبریک ایدرز .

مقام مشیخت علیا درس وکالتندن :

طلبة علوم ووزی علماومالک جلیل علمی ده بولنان ذواتک قهوه وغازینوکی محارره دوام ولعیاتله اشتغال ایتلری و ترک مطالعه ایله بعضاریکده تیاترولرده وبویه محاررده بولنلری تشییع اوقاتی مؤدی وصف و حیثیت علمیله رله دماصلا موافق ومتناسب اولدیفندن بمسازین طلبة علوم وکسوه علمییه لباس هرکیم اولور ایسه اولسون مار الذکر محاررده لعیباته مشغول اولمالاری وکولرادیکی صورتده مأمور مخصوصی طرفندن اسمله ضبطله منسوب اولدقاری دواژه اشعار کیفیت اولنوب قیدی بالاسنه شرح ویریه چیکی وطلبة علومدن ایسه مدرسه لر دن قیدی بالتقرین معاش ومخصصاتک قطع ایدیه چیکی سورت قطعیده اعلان اولنور .

مدیر مسئول : احمد حلمی

سجاقیان . مطبعه سی — باب عالی جاده سی ۳۸

دوشونولیرسه ، وحدت مایه کائنات قضیه سنده هنوز بعض عنصرلرک کشف ایدلمش اولمه سنک . خلل ویر میه چیکی تظاهر ایدر .

کائناتی تدویر ایدن قوانین ، هر نقطه ده عین انتظام وفعالیتله جاری اولوب جمله سی « قانون واحد » ک تظاهرات عیدمه سی در . کذا لایحیی اشکال وترکیاتله اظهار موجودیت ایدن مادیات دخی عین عناصر بسیطه دن مرکب اولوب بو عنصرلر ایسه « عنصر واحد » ک تظا هرات عیدمه سی در . بو صورتله غایه تحلیله بولندیمز ایکی اساس دخی « حقیقه » اساس « اولماز » زیرا انشیت ، غایه الغایه دکلددر . قانون ومایه نک دخی بر مرجی ؛ بر منشای اولق لازم کلیر . بو منشأ ، وجود حقیقی اولان ذات باری در . بو سیده میی درکه جناب حق فنا انکار قابل اولامیور .

اسالاس اولارق « بذاته ومطلقا وموجود اولان جناب حق فیکری | فرضیه اولارق | آردن چیقارلرله ، بوتون علوم وفنون بر مجموعه اوهام ، برمنظومه هذیاندن عبارت قالیور . [صوکی وار]

تراجم احوال

بر سیمای منسی

ابوالریحان محمد بن احمد البیرونی

لکن قله خیل بوکسدکده فیکره حق

تعالی حضرتلری قله نک انشاسیله اولان عمله نک لسانلری تبدیل ایتشددر . نتیجه سی اوله رق قله انشاسیله مشغول اولانلرک جمله سی بری برینه سرام اکلانمقدن عاجز اوله رق مشغولیتلری ترک ایله هربری بر طرفه اولق اوزرده طافا شلدردر . قله دخی بر صاعته واسطه سیله هدم اولنشدر . اجناس والسنه مختلفه نک ظهوری بوندن نشأت ایتشددر .

تاریخ عمومی - س - ۱۸۱

— تقسیم اعمال — ک شبات علوم وفنونه قدر واضح بر خط حرکت تمسین ایدیه کی یک آجیق کوریلور بر حقیقتدرکه بو کونکی خارق العاده ترقیات فیه بالجه مآثری بوکا مدیوندر . بزم تراجم احوال علمادن بحث ایدن طبقات کتابلریمده عالم کوریلورکه عصریشک بتون مملو مائی کندیسندده تمثیل ایلر . طیب ، منجم ، قفیه ، مؤرخ الخدر . بوندن فتونی حوره اساطیرسنه آلتش اولان ذاتک ماهیت حقنده هیچ شبه یوقدرکه اجرا اولنان بر محاکمه سیمه شو نتیجه یی ویریر : یا بو فنلرک هر بری الک چوق بر سنه ظرفنده تمسین اوله چیکی قدر بسیط ویاخود هپی — اصالت عنوانلری — کی شرق بر طاقم اوصاف عایدن عبارتدر .

هرکک بوتون انبای برشمه علمییه کسب احتیاص ایدم بیله چیکی قبول اولنش حقیقتدر . بر چوق علمله انساب ادعاسنده بولنان ذاتلرک هیچ بریسندده بیوک بر قدرت ابراز ایدمه سی بو حقیقتک الک جلی برهانیدر . اسلافدن بویه اولانلر — ک اکثریتی تشکیل ایلر — حیات علمیله رندن بیوک عملر انتظاف ایدم مدکاری کی بالفرض بوکا موفق اولمشلر ایسه بیه مؤلفات دخی تشیف

مختصره دن اکلانشیلا جفته کوره « برج » لر ، بر آرایه طولانمش ییلدیزلردن عبارت « مجموعه » لر دکلددر . برجلرده کوردیکمز ییلدیزلر ، صمان بولنی تشکیل ایدن ییلدیزلردن معدود اولوب بزم کونشمزله برابر کهکشانک اقسام وسطیه سنده بولونیورلر .

کوزله کوره ییلدیکمز ییلدیزلر ، ظن اولوندیفنی درجه ده چوق دکلددر . بونلرک هپی [۵۰۱۱] عدد دن عبات اولوب ، بویوککلری [کوروشیده] اعتبار ریه آلتی صنفه تقسیم ایدلشاردر :

برنجی صنف بویوککلده	۲۱	ییلدیز
ایکنجی	۶۵	»
اوچونجی	۲۰۰	»
دوردنجی	۴۲۵	»
بشنجی	۱۱۰۰	»
آلتنجی	۳۲۰۰	»
مجموعی	۵۰۱۱	»

حرکات نجوم

منظومه شمسیه من ، فضا ایچنده ، سنوی الی ملیون فورسخ سرعتله « هر قول » برجی استقامته طوغری سیر وحرکت ایتکدهدر . یکدیگریته اولان مسافه لرینک ثابت قالماسی اعتباریه « ثابت » ظن ایتدیکمز بالجه ییلدیزلر دخی فضا ده بر نقطه مجهوله طوغری پرواز ایدوب کیتکدهدرلر .

مثی ومثلث ییلدیزلر

آلات رصدیه ایله شمسیه قدر تدقیق ایدیه بیلن ییلدیزلر [۱۲۰۰۰۰] دن فضا دهدر . بونلردن اوچ یکی جفته اولوب الی دانهمی ایسه « مثلث » یعنی اوچلی در بو مثلث ییلدیزلردن بریمی منظومه نک کوبکی ، جیم مرکزی سی ، ایکنجیسی اونک اطرافنده دون « کره » ارضی « و اوچنجیسی ایسه . بو کره نک اطرافنده دون « قر » ی در .

مثی ومثلث ییلدیزلردن استنباط ایدیلن شی ، جازبه عمومی قانونک ، کائناتک هر نقطه سنده سیانا فعال وجاری اولماسی در .

وحدت مایه کائنات

طیفین آلتی واسطه سیله ضیای نجوم تحلیل وتدقیق ایدلش وبونلری ترکیب ایدن عناصرک ، کره ارضی وکونشمزی تشکیل ایدن عناصرک عینی اولدیفنی تحقق ایتشددر . واقعا هنوز بر اسم ویرمدیکمز وکره مزده مثانی کورمدیکمز عناصر شماعاتی دخی کورولمکده ایسه ده بوجوه ول عنصرلرک کره مزده بولونمادیاتی کسه ادعا ایدمه من . کره ارضی مزده کی عناصرک کافه سی هنوز کشف ایدیه مشدر ، مع مافیه بو عناصر غیر مکشوفه نک کثافت اعتباریه اشغال ایتمه سی لازم ظن نقطه لر ، متفتنلر طرفندن عناصر مکشوفه جدولنده اشارت ایدلشددر ! زادبومک کشفی هنوز بر قاج سنه نک اولدیفنی